

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

AMENDAMENT

**la proiectul de lege cu privire la modificarea
Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei
din surse regenerabile
(nr. 323 din 26.09.2023)**

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se propune următorul amendament la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 323 din 26.09.2023, și anume.

1. Pe tot parcursul proiectului în vederea uniformizării textului se va asigura utilizarea sintagmei „Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră”.

2. Se propune excluderea cuvântului „juridică” din textul proiectului de lege, și anume: art. 3, noțiunea *comunitate de energie din surse regenerabilă* și art. 39⁵ alin. (1) subpunctul 2) lit.b).

3. Se propune excluderea din textul proiectului de lege a sintagmei „situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică” de la Art. 3, noțiunea „comunitate de energie din surse regenerabilă”; și a sintagmei „care sunt localizați în proximitatea unităților de generare a energiei prin valorificarea potențialului regenerabil, dezvoltate de comunitate” de la Art. 39⁵ alin. (1) subpunctul 2) lit.b).

4. Art. 3, noțiunea „agregator” va avea următorul cuprins:

„agregator – participant la piața energiei electrice care oferă servicii de comercializare, achiziționare sau licitare pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a sarcinilor combinate a mai multor consumatori finali sau a energiei electrice produsă de mai multe surse.”

5. Art. 10 lit. e) după textul „producător eligibil” se completează cu textul „mare”.

6. Art. 10 lit. e¹) textul „beneficiari” se substituie cu textul „consumatori”.

7. Art. 10 se completează cu lit. e²), cu următorul cuprins:

„e²) stabilește, aprobă și actualizează cotele maxime de capacitate, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, care urmează a fi oferite pentru implementarea prevederilor de la art. 38³, de asemenea poate stabili obligații de instalare, de către investitorii ce cad sub incidența art. 38³, a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile.”

8. Art. 10 lit. k) va avea următorul cuprins:

„k) aprobă Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aplicabil în cazul persoanelor care dețin sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/ cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e), precum și Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare pentru locații specifice, aplicabil în cazul persoanelor care urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform lit. e);

9. Art. 14 alin. (1) lit. c¹) se exclude textul „clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, precum și”;

10. Art. 17, alin. (6) textul „prevederile art. 26⁶, alin. (8)” se substituie cu textul „prevederile art. 26⁶, alin. (4)”;

11. Art. 35 alin. (6) textul (48 luni) se modifică cu textul (36 luni) și textul „prevăzut la art. 37 alin. (1²)” se modifică cu textul „prevăzut la art. 37 alin. (1¹)”;

12. Art. 37 alin. (7) va avea următorul cuprins:

„(7) La calculul dezechilibrelor de energie electrică pentru perioada de calcul, poziția netă măsurată (PNM) a producătorilor eligibili determinate conform Regulilor pieței energiei electrice (RPEE) se ajustează de către OST, la poziția netă contractuală (PNC), dacă aceasta se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei fotovoltaice.”

13. Art. 38³ alin. (2) se substituie textul „conform art.10, lit. e)” cu următorul text „conform art.10, lit. e²)”

14. Art. 38³ alin. (3) se substituie textul „în conformitate cu art. 37, alin. (1)” cu următorul text „în conformitate cu procedura stabilită conform art. 37, alin. (1) pentru producători eligibili”

15. Art. 39 se exclude textul „alin. (6) se abrogă”;

16. Art. 39 alin. (7) se exclude textul „ce implică achitarea tarifului pentru capacitate pentru utilizarea rețelei electrice.”

17. Art. 39¹ alin. (1) lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum;”;

18. Art. 39¹ alin. (2) subpunctul 1) lit. a) se exclude textul „, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile,”;

19. Art. 39¹ alin. (2) subpunctul 6) se exclude textul „fără a aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei aplicabile fiecărui prosumator”;

20. Art. 39¹ alin. (3) lit. f) se abrogă;

21. Art. 39¹ alin. (5) lit. c) se abrogă;

22. Art. 39³ alin. (1) subpunctul 1) lit. a) se exclude textul „precum și tarifelor pentru capacitate în funcție de puterea contractată la locul de consum care nu reflectă costurile,”;

23. Art. 39³ alin. (2) se exclude textul „Consumul în comun nu aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru capacitate în funcție de puterea contractată la locul de consum și altor plăți aplicabile fiecărui prosumator”;

24. Art. 39³ alin. (4) lit. c) se abrogă;

25. Art. 39⁵ alin. (1) pct. 3) lit.d) se exclude;

26. Art. II, alin. (17), lit. e) se exclude textul „și dreptul de a păstra centrala electrică conectată la rețeaua electrică ”;

27. Art. II, alin. (17), lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) Furnizorii serviciului universal încheie contracte pentru aplicarea mecanismului de contorizare netă, până la data de 31 decembrie 2023, în limitele de capacității stabilite, în baza hotărârilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate până la intrarea în vigoare a prezentei legi.”

28. Art. II, alin. (17), lit. f) va avea următorul cuprins:

„f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, evaluează impactul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile asupra sustenabilității financiare a operatorului sistemului de distribuție, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețeaua electrică de distribuție prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și de excludere a subvenționării încrucișate între utilizatorii de sistem, de recuperarea costurilor suportate de operatorii sistemelor de distribuție cu dezvoltarea, întreținerea și exploatarea rețelelor electrice de distribuție, pe de altă parte. Rezultatele analizei de impact sunt publicate pe pagina web a Agenției.”

29. Art. II, alin. (17) se completează cu lit. g) cu următorul cuprins;

„g) Consumatorii finali beneficiari ai mecanismului de contorizate netă în cazul majorării capacității instalate a centralei electrice peste limita de 200 kW sau prosumatorii în cazul majorării capacității centralei electrice peste limita stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e¹), își pierd statutul de beneficiari ai schemei de sprijin.”

30. Art. II se completează cu alin. (19) cu următorul cuprins:

„(19) La data de 1 ianuarie 2024 art. 39 alin. (6) se abrogă.”

Argumentare:

Amendamentul formulat vine să înlăture unele erori tehnice minore identificate pe parcursul redactării proiectului și totodată, își propune să asigure un proces mai lejer/ debirocratizat și fără costuri suplimentare de formare și funcționare a comunităților de energie din surse regenerabile prin excluderea prevederilor expres cu privire la forma de organizare a acestora.

Explicație punctată pe modificări:

1. Redacțional.

2. În vederea asigurării unui proces mai lejer/ debirocratizat și fără costuri suplimentare de formare și funcționarea a comunităților de energie din surse regenerabile propunem eliminarea din tot parcursul textului proiectului de lege a cuvântului „juridică”, după cum urmează: Art. 3, noțiunea comunitate de energie din surse regenerabilă; Art. 395 alin. (1) subpunctul 1) lit. c) și subpunctul 2) lit.b).

3. Totodată, având în vedere necesitatea asigurării unui proces cât mai participativ la comunitățile de energie din surse regenerabile cât și pentru a nu admite interpretarea/definirea eronată a cerinței de situare a membrilor comunității în apropierea proiectelor privind sursele

regenerabile de energie, propunem excluderea din tot parcursul textului proiectului de lege a sintagmei „situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică” de la Art. 3, noțiunea comunitate de energie din surse regenerabilă; și a sintagmei „care sunt localizați în proximitatea unităților de generare a energiei prin valorificarea potențialului regenerabil, dezvoltate de comunitate de la Art. 395 alin. (1) subpunctul 2) lit.b).

4. În vederea oferirii posibilității oricărui doritor să ofere servicii de agregator și pentru a evita situația creării unui monopol de către furnizorii istorici este definită noțiunea de „agregator – participant la piața energiei electrice care oferă servicii de comercializare, achiziționare sau licitare pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, a sarcinilor combinate a mai multor consumatori finali sau a energiei electrice produsă de mai multe surse.

5. Art. 10 lit. e) - Conform proiectului propus, art. 35 din proiect se referă la producători eligibili mari. În acest sens se impune în textul aliniatului, după cuvintele „producător eligibil”, la orice formă gramaticală, de completat cu cuvântul „mare”, la forma gramaticală corespunzătoare.

6. art. 10 lit. e1- În modificările propuse la Legea nr. 10/2016 prin prezentul proiect de mai multe ori este utilizată noțiunea de „beneficiar final”, definiția căreia nu se regăsește atât în textul Legii în vigoare, cât și în proiectul propus. Nefiind descrisă semnificația de „beneficiar final” persistă riscul apariției unor confuzii la aplicarea legislației urmare aprobării modificărilor propuse, prin urmare a fost înlocuită cu „consumator final”.

7. art. 383 alin. (2) Art. 383 din proiectul propus nu se referă la producător eligibil care are dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin în conformitate cu Legea nr.10/2016. În același timp în aliniatul 2 din articolul sus-menționat se face referință la atribuțiile Guvernului stabilite conform art. 10, lit. e), care în exclusivitate se răsfrâng asupra producătorilor eligibili. Acceptarea unei astfel de redacții va duce la confuzii în aplicarea prevederilor legale. Se propune de a completa atribuțiile Guvernului din art. 10 cu astfel de competențe, inclusiv cu posibilitatea stabilirii și pentru această categorie de producători de energie electrică a obligației de instalare a sistemelor de stocare a energiei.

8. Guvernul prin introducerea modificărilor la art. 10 lit. k) a prevăzut cadrul primar necesar în vederea oferirii posibilității organizării licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil pentru locații specifice (denumire modificată pentru a evita înțelegerea eronată) dorește să aplice experiența pozitivă a altor țări în organizarea licitațiilor în vederea reducerii la maxim a prețului ce poate fi obținut în urma unui proces competitiv și transparent.

9. Având în vedere necesitatea asigurării unei liberalizări autentice a pieței energiei electrice s-a decis ca relațiile contractuale dintre un producător de energie electrică din surse regenerabile care activează în condiții de piață și alt participant la piață să nu fie reglementate de prevederi elaborate de ANRE, care contravine în esență principiului de liberalizare. Astfel, din Articolul 14 lit. c1) a fost exclusă prevederea prin care ANRE elaborează și aprobă clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile de la producător.

10. Redacțional.

11. Redacțional/ tehnic, prin modificarea termenului de 48 luni în termenul de 36 de luni se corectează o eroare tehnică. De asemenea la redacțional se modifică o trimitere.

12. În vederea asigurării posibilității de aplicare a mecanismului de toleranță prevăzut de proiectul de Lege pentru deținătorii statutului de producător eligibil, au fost operate modificări influențate de faptul că notificările fizice ale producătorilor eligibili nu pot fi ajustate din considerente că facturarea lunară a acestora se efectuează conform graficului coordonat. Varianta inițială nu poate fi aplicată din considerente că se schimbă graficul prognozat (PNC), care este livrat furnizorilor conform cotelor de repartizare a energiei electrice, de la Furnizorul Central.

13. Redacțional.

14. art. 383 alin. (3) Având la bază aceleași argumente și comentarii cu privire la art.383 alin.(2) ținem să menționăm, că referința la art. 37, alin. (1) ar duce la confuzii în aplicarea prevederilor Legii nr. 10/2016, pe motiv că art. 37 se referă în exclusivitate la producătorii eligibili. Se propune de a substitui cuvintele „în conformitate cu art. 37, alin. (1)” cu următorul text „în conformitate cu procedura stabilită conform art. 37, alin. (1) pentru producători eligibili”

15. Este necesară păstrarea acestei prevederi având în vedere că mecanismul de contorizare netă urmează a fi aplicabil până la data de 31 decembrie 2023, în conformitate cu limita de capacitate stabilită de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul acestui Alineat.

16. Excluderea tarifului.- renunțarea la clauzele referitoare la implementarea tarifului de utilizare a rețelei, sunt influențate inclusiv de discuțiile din recente consultări desfășurate în cadrul Comisiei Economie Buget și Finanțe. Acest lucru este motivat de intenția de a reglementa aceste procese printr-un cadru normativ specific energiei electrice, astfel încât ele să se aplice nu doar unui anumit grup de participanți la piață, ci și prosumatorilor de energie inclusiv prin examinarea în detaliu a metodei de

aplicare a acestor taxe, programul de implementare treptată a acestora și alte măsuri destinate să minimizeze impactul negativ pe care această taxă o va putea avea asupra promovării utilizării energiei din surse regenerabile.

17. Pentru a evita orice interpretare greșită aferentă posibilității sau imposibilității conectării centralei electrice a prosumatorului la rețeaua de transport propunem modificarea art. 391 alin. (1) lit. a) după cum urmează:
a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum;

18. Tarif – argumentarea de la pct. 16

19. Tarif - argumentarea de la pct. 16

20. Tarif - argumentarea de la pct. 16

21. Tarif - argumentarea de la pct. 16

22. Tarif - argumentarea de la pct. 16

23. Tarif - argumentarea de la pct. 16

24. Tarif - argumentarea de la pct. 16

25. Tarif - argumentarea de la pct. 16

26. Propunem eliminarea din art. II alin. (17), lit. (e) a sintagmei „și dreptul de a păstra centrala electrică conectată la rețeaua electrică” având în vedere necesitatea acordării posibilității deținătorului centralei de energie electrică din surse regenerabile să semneze contracte negociate cu respectarea prevederilor prezentei legi și regulilor pieței energiei electrice”.

27. Formularea actuală ar crea situația când OSD va racorda centrala electrică (există situația când racordarea propriu zisă nu are loc – când branșamentul nu se modifică) în decembrie, iar contractul privind aplicarea mecanismului de contorizare netă să se semneze în ianuarie 2024. Pe de altă parte Legea prevede că începând cu 1 ianuarie 2024 se aplică mecanismul de facturare netă.

28. Este oportun ca în Lege să fie stabilite atribuții pe care autoritatea de reglementare – Agenția le poate îndeplini, deoarece evaluarea impactului racordării centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile ale prosumatorilor, asupra rețelei electrice de distribuție ține nemijlocit de atribuțiile operatorului sistemului de distribuție, care deține informația și cunoaște cum funcționează rețeaua electrică de distribuție în ansamblu și/sau porțiuni ale rețelei electrice de distribuție. Astfel, Agenția nu poate îndeplini obligațiile operatorului sistemului de distribuție legate nemijlocit de gestiunea și funcționarea rețelei electrice de distribuție.

---

29. Aplicarea mecanismului de contorizare netă sau a mecanismului prosumator de energie este limitat la capacitățile stabilite în Lege sau, respectiv, de către Guvern, în vederea asigurării faptului că câți mai mulți doritori pot beneficia de aceste mecanisme, ținând cont că capacitățile tehnice de integrare a regenerabilelor în rețeaua electrică de distribuție fără a fi nevoie de aplicat măsuri de limitare a generării pe parcursul zilei sunt limitate. Prin urmare trebuie să fie excluse situații când după instalarea a 200 kW și semnarea contractului de contorizare neta/prosumatori, beneficiarii în mod clandestin majorează capacitatea centralei peste limita stabilită.

30. Propunem completarea art. II cu alin. (19) cu următorul cuprins: (19) La data de 1 ianuarie 2024 art. 39 alin. (6) se abrogă, această modificare este influențată de faptul că conform prevederilor proiectului de Lege începând cu 1 ianuarie 2024 se aplică mecanismul de facturare netă, prin urmare păstrarea acestei prevederi în vigoare nu mai este necesară.

Radu MARIAN

Deputat în Parlament